

*Onderzoek flora en fauna van
de bouwlocatie Hofstraat
en het Stadskerkhof*

Doetinchem

**Onderzoek flora en fauna
van de bouwlocatie Hofstraat
en het Stadskerkhof**
(Doetinchem)

**Opdrachtgever
W.J.A.A. Dales
Kroezendijk 12
7065 AT Sinderen**

Giesen & Geurts

Biologische Projecten

't Goor 9, 7071 PC Uft.

Tel 0315-640 460

Fax 640 252

© 2003. Giesen & Geurts, Ulf.

De inhoud van dit rapport (in het geheel of in delen) mag zonder schriftelijke toestemming van Giesen & Geurts niet door fotocopie, druk of andere middelen worden gereproduceerd.

Dit onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met Natuurbalans-Limes Divergens B.V., Nijmegen.

Citaten uit dit rapport zijn toegestaan met volledige bronvermelding:

Giesen & Geurts, 2003. Onderzoek flora en fauna van de bouwlocatie Hofstraat en het Stadskerkhof. Ulf.

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Methode	3
3	Resultaten	5
	Broedvogels	5
	Vleermuizen	5
	Overige zoogdieren	6
	Hogere planten	6
4	Relevantie met betrekking tot de Flora- en Faunawet	7
	Broedvogels	7
	Vleermuizen	7
	Overige zoogdieren	7
	Hogere planten	8
5	Conclusie	9
	Literatuur	11

Inleiding

Op het wigvormige terrein, op de plaats waar in Doetinchem de Ds. van Dijkweg uitkomt op de Hofstraat (fig. 1), zijn plannen voor de bouw van een appartementencomplex. Het aangrenzende Stadskerkhof zal aangepast worden tot stadspark. Functiewijziging van een locatie vereist een ontheffingsaanvraag op de Flora- en Faunawet voor beschermde plant- en diersoorten. Actuele flora- en faunagegevens van het plangebied zijn daarom noodzakelijk, om tegemoet te komen aan de eisen die worden gesteld door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), ten aanzien van beschermde plant- en diersoorten.

Giesen & Geurts (Ulft) is verzocht om onderzoek te doen naar de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten op de bouwlocatie Hofstraat. Als aanvulling is het Stadskerkhof onderzocht. Het onderzoek is gericht op de in Nederland beschermde plant- en diersoorten volgens de Flora- en Faunawet.

In dit rapport worden de resultaten van dit onderzoek en hun relevantie met betrekking tot de Flora- en Faunawet besproken.

De flora en faunagroepen waarmee we bij het perceel te maken hebben en waarbinnen beschermde of rode lijst soorten zijn te verwachten, zijn de volgende:

Broedvogels
Vleermuizen
Overige zoogdieren
Hogere planten

In hoofdstuk 3 worden de waarnemingen van de verschillende groepen besproken en in hoofdstuk 4 hun relevantie voor de Flora- en Faunawet.

In hoofdstuk 5 wordt de conclusie gegeven.

*Fig. 1.
De bouwlocatie en de begraafplaats (Stadskerkhof) tussen de Hofstraat en de Ds. van Dijkweg.
De foto's tonen de huidige situatie, met schuren op de bouwlocatie en de veelal oude bomen op de
begraafplaats.*

Methode

Broedvogels

Een broedvogelkartering (territoriumkartering) is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het SOVON-broedvogelonderzoek (Van Dijk 1996). Hierbij worden alle broedvogelsoorten gekarteerd. In de periode begin mei tot eind juni zijn vier volledige bezoeken uitgevoerd. De rondes zijn zodanig gelopen, dat elk deel van het gebied goed te beluisteren of te overzien was conform de eisen van Vogelinventarisatie (Hustings et al. 1985). Schemervogels en nachttactieve soorten zijn daarnaast met een avondbezoek geïnventariseerd. De territoria van broedvogels zijn uitgewerkt in tabel 1.

Vleermuizen

Er werden vier bezoeken aan het gebied gebracht. Er werd gebruik gemaakt van een D100 bat-detector. Een bat-detector zet ultrasoon geluid om in geluid dat voor mensen hoorbaar is en wordt standaard gebruikt bij het inventariseren van vleermuizen. Het geluid van moeilijk determineerbare vleermuissoorten werd opgenomen en naderhand geanalyseerd om een betrouwbare determinatie mogelijk te maken. Voor het maken van geluidsoptnames werd een D240 detector en een mini-disc gebruikt.

Tijdens twee rondes in mei en juni werd in het gehele gebied (bouwlocatie en Stadskerkhof) naar fouragerende vleermuizen gezocht. Tijdens het bezoek in juni werd eveneens aan het eind van de nacht in het gehele gebied (bouwlocatie en Stadskerkhof) naar verblijfplaatsen van vleermuizen gezocht. Op 17 juni werden daarnaast overdag alle gebouwen gecontroleerd op de aanwezigheid van verblijfplaatsen.

Hogere planten

Er is in april en juli een bezoek gebracht aan de bouwlocatie en het Stadskerkhof met als doel een inventarisatie van planten die onder Flora- en Faunawet vallen.

Overige zoogdieren

Aan de hand van sporenonderzoek is de bouwlocatie en het Stadskerkhof onderzocht op de aanwezigheid van overige zoogdieren, waarbij vooral is gelet op de grotere zoogdieren zoals marterachtigen.

Resultaten

Broedvogels

Op de bouwlocatie werden 19 territoria van twaalf soorten vastgesteld. In de aangrenzende begraafplaats (Stadskerkhof) werden daarnaast nog eens drie andere soorten broedvogels aangetroffen. Broedvogels die voorkomen op de Rode lijst van bedreigde vogelsoorten (Osieck & Hustings 1994) werden niet in het plangebied aangetroffen.

Vleermuizen

Op de bouwlocatie en het Stadskerkhof werden alleen fouragerende Gewone dwergvleermuizen waargenomen. Vaste rust of verblijfplaatsen van vleermuizen werden niet gevonden. In de gebouwen werd ook geen oude of verse mest van vleermuizen gevonden.

Overige zoogdieren

In een van de gebouwen op de bouwlocatie werd verse mest van een grote

Tabel 1.

Broedvogels op de bouwlocatie en het Stadskerkhof aan de Hofstraat in Doetinchem.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	aantal territoria bouwlocatie	aantal territoria Stadskerkhof
houtduif	<i>Columba palumbus</i>	3	-
winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>	2	-
roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>	1	-
heggemus	<i>Prunella modularis</i>	1	-
merel	<i>Turdus merula</i>	3	1
zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	1	-
zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>	1	-
tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>	-	1
staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>	1	-
pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	2	-
koolmees	<i>Parus major</i>	2	-
boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	-	1
spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	1	-
huismus	<i>Passer domesticus</i>	1	-
vink	<i>Fringilla coelebs</i>	-	1
Totaal aantal territoria		19	4

marterachtige gevonden. Het is waarschijnlijk dat dit van een steenmarter afkomstig is.

Het is niet geheel uitgesloten dat de eekhoorn ook wel eens in het terrein aanwezig zou kunnen zijn. Eekhoorns zijn gedurende dit onderzoek niet aangetroffen. Deze soort is afhankelijk van grote bomen (zoals op het Stadskerkhof).

Hogere planten

Er zijn bij beide bezoeken geen planten aangetroffen die beschermd zijn door de Flora- en Faunawet. De meest bijzondere aangetroffen soorten waren: Wilde hyacint, Maagdenpalm, Sneeuwkllokje en Maartsviooltje. Waarschijnlijk zijn dit verwilderende tuinplanten.

Relevantie met betrekking tot de Flora- en Faunawet

Broedvogels

Alle in Nederland voorkomende broedvogels zijn beschermd door de Flora- en Faunawet. Aangezien de aanwezigheid van broedvogels door deze studie is vastgesteld, mogen versturende activiteiten niet in de broedperiode (15 maart tot 15 juli) plaatsvinden. De dieren zelf, evenals de nesten en de broedplaats dienen in de broedperiode met rust gelaten te worden. Vaste broedplaatsen van vogels die gedurende meerdere jaren gebruikt worden, zoals bijvoorbeeld reigerkolonies of roofvogel horsten, zijn ook buiten de broedperiode beschermd door de Flora- en Faunawet. Dergelijke vaste broedplaatsen werden op de bouwlocatie en het Stadskerkhof niet aangetroffen.

Vleermuizen

Vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen zijn beschermd door de Flora- en Faunawet. Dit zijn bijvoorbeeld zomerverblijfplaatsen en paarverblijven. Op de bouwlocatie en het Stadskerkhof werden geen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen gevonden waardoor een ontheffingsaanvraag voor deze dieren niet nodig is.

Omdat vleermuizen geregeld verhuizen, is het mogelijk dat de oude bomen op en nabij de begraafplaats op een gegeven moment gebruikt worden of zijn als verblijfplaats. Het is aan te bevelen om deze bomen te behouden. Dit geldt ook in het geval de eekhoorn in het terrein zou voorkomen.

Overige zoogdieren

De steenmarter is beschermd door de Flora- en Faunawet. Voor de werkzaamheden op de bouwlocatie is daarom een ontheffing op deze wet noodzakelijk. De steenmarter is geen bedreigde soort in de regio en met het verdwijnen van de rustplaats op de bouwlocatie zal de duurzame instandhouding van de soort niet in gevaar komen. Het is wel aan te bevelen om te voorkomen dat de werkzaamheden in de periode plaatsvinden waarin steenmarters een nest met jongen kunnen hebben. Jongen worden in maart of april geboren en worden op zijn laatst in juli zelfstandig. Door de werkzaamheden buiten de periode maart-juli uit te voeren kan verstoring van

Het is aan te bevelen om oude bomen, die op de begraafplaats staan, te behouden.

Ze kunnen dienst doen als verblijfplaats van vleermuizen en eekhoorns

een eventueel nest voorkomen worden.

Ook kleine zoogdieren als spitsmuizen, ware muizen en egel waarvan de aanwezigheid op de bouwlocatie en het Stadskerkhof aangenomen kan worden zijn beschermd door de Flora- en Faunawet. Het duurzaam behoud van deze soorten is niet van het plangebied afhankelijk. Voor deze beschermde, maar in Nederland algemene en niet bedreigde soorten, is op korte termijn een vrijstelling mogelijk door een nieuwe Algemene Maatregel van Bestuur die nog in voorbereiding is, maar waarmee bij de beoordeling van de ontheffingsaanvraag rekening gehouden zal worden.

Hogere planten

Op de bouwlocatie en het Stadskerkhof werden geen beschermde planten en zijn geen rode lijst plantensoorten aangetroffen. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden zal geen van deze soorten negatieve gevolgen ondervinden.

Conclusie

Broedvogels

Vaste broedplaatsen van vogels, zoals bijvoorbeeld reigerkolonies of roofvogel horsten, werden op de bouwlocatie en het Stadskerkhof niet aangetroffen.

Aangezien de aanwezigheid van broedvogels door dit onderzoek is vastgesteld, mogen verstorende activiteiten niet in de broedperiode (15 maart tot 15 juli) plaatsvinden.

Vleermuizen

Op de bouwlocatie en het Stadskerkhof werden geen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen gevonden, waardoor een ontheffingsaanvraag voor deze dieren niet nodig is.

Overige zoogdieren

Het is aan te bevelen om te voorkomen dat de werkzaamheden op de bouwlocatie in de periode plaatsvinden waarin steenmarters een nest met jongen kunnen hebben. Door de werkzaamheden buiten de periode maart-juli uit te voeren, kan verstoring van een eventueel nest voorkomen worden.

Hogere planten

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden zullen geen hogere planten negatieve gevolgen ondervinden

Als eindconclusie kan dus gesteld worden dat wordt aanbevolen dat de werkzaamheden niet in de periode 15 maart-15 juli zouden moeten plaatsvinden.

Literatuur

- Dijk, A.J. van 1996.* Broedvogels inventariseren in proefvlakken. Handleiding Broedvogel Monitoring Project. Sovon, BeekUbergen.
- Hustings, M.F.H., R.G.M. Kwak, P.F.M. Opdam, M.J.S.M. Reijnen 1985.* Vogelinventarisatie. Achtergronden, richtlijnen en verslaglegging. Pudoc, Wageningen.
- Osieck, E.R. & F. Hustings 1994.* Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten in Nederland. Vogelbescherming Nederland, Zeist.

